

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΤΑΛΑΝΤΩΣΕΙΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1.1: ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ - ΑΠΛΗ ΑΡΜΟΝΙΚΗ ΤΑΛΑΝΤΩΣΗ (ΚΙΝΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ)

1. Σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. με περίοδο $T = 2 \text{ s}$ και πλάτος ταλάντωσης $A = 0,1 \text{ m}$. Τη χρονική στιγμή $t = 0$ το σώμα διέρχεται από τη θέση ισορροπίας του με θετική ταχύτητα. Να υπολογιστούν:

α) η συχνότητα και η γωνιακή συχνότητα ταλάντωσης.

β) το πλάτος της ταχύτητας και το πλάτος της επιτάχυνσης.

γ) Να γραφούν οι εξισώσεις της απομάκρυνσης, της ταχύτητας και της επιτάχυνσης σε σχέση με το χρόνο, $x = f(t)$, $v = f(t)$ και $a = f(t)$ αντίστοιχα.

$$[0,5\text{Hz}, \pi\text{rad/s}, 0,1\pi\text{m/s}, 0,1\pi^2\text{m/s}^2, x=0,1\eta\mu\text{πt}, u=0,1\pi\sigma\upsilon\eta\text{πt}, a=-0,1\pi^2\eta\mu\pi\text{t}]$$

2. Σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. και η εξίσωση της απομάκρυνσης σε σχέση με το χρόνο είναι: $x = 0,2 \cdot \eta\mu 2t$ (S.I.). Να υπολογιστούν:

α) η γωνιακή συχνότητα, η περίοδος και η συχνότητα ταλάντωσης.

β) το πλάτος της ταλάντωσης, το πλάτος της ταχύτητας και το πλάτος της επιτάχυνσης.

γ) η απομάκρυνση τη χρονική στιγμή $t = \frac{\pi}{8} \text{ s}$.

$$\text{Δίνεται } \eta\mu \frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2}.$$

$$[2\text{r/s}, \pi \text{ s}, 1/\pi \text{ Hz}, 0,2\text{m}, 0,4\text{m/s}, 0,4\text{m/s}^2, 0,1\sqrt{2}\text{m}]$$

3. Σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. και η ταχύτητα μεταβάλλεται σύμφωνα με τη σχέση $u = 2 \cdot \sigma\upsilon\upsilon 4\pi t$ (S.I.)

Να υπολογιστεί:

α) Η απόσταση των δύο ακραίων θέσεων.

β) Η επιτάχυνση όταν η απομάκρυνση του σώματος είναι $x = +A$.

γ) Η ταχύτητα τη χρονική στιγμή $t = \frac{1}{12} \text{ s}$.

δ) Αν η μάζα του ταλαντούμενου σώματος είναι $m = 0,2 \text{ kg}$ να υπολογιστεί η σταθερά επαναφοράς του συστήματος και ο ρυθμός μεταβολής της ορμής τη χρονική στιγμή κατά την οποία

η απομάκρυνση είναι $x = -\frac{A}{2}$.

$$\text{Δίνεται } \sigma\upsilon\upsilon \frac{\pi}{3} = \frac{1}{2} \text{ και } \pi^2 \simeq 10.$$

$$[1/\pi\text{m}, -8\pi\text{m/s}^2, 1\text{m/s}, 32\text{N/m}, 8/\pi\text{N}]$$

4. Σώμα μάζας $m = 4 \text{ kg}$ εκτελεί Α.Α.Τ. με εξίσωση απομάκρυνσης της μορφής $x = A \cdot \eta\mu\omega t$ ενώ η σταθερά επαναφοράς του συστήματος είναι 400 N/m . Το σώμα μετά από 3 πλήρεις ταλαντώσεις έχει διαγράψει τροχιά μήκους $d = 0,6 \text{ m}$.

Να υπολογιστούν:

α) η συχνότητα ταλάντωσης,

β) το πλάτος της επιτάχυνσης,

γ) ο ρυθμός μεταβολής της ταχύτητας τη χρονική στιγμή $t = \frac{\pi}{40} \text{ s}$,

δ) το έργο της δύναμης επαναφοράς καθώς το σώμα μεταβαίνει από τη θέση ισορροπίας στην ακραία αρνητική θέση.

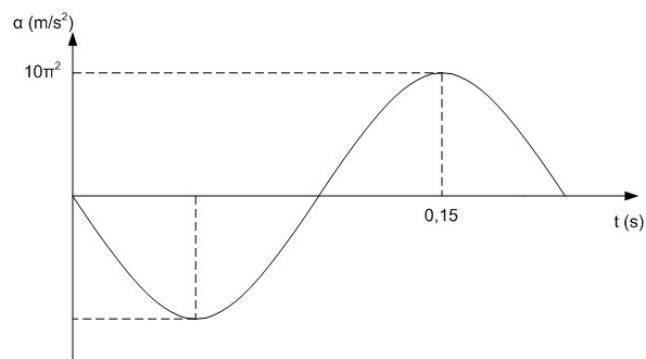
Δίνεται $\eta\mu\frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2}$.

[5/πHz, 5m/s², -2,5√2m/s², -0,5j]

5. Σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. Στο παρακάτω σχήμα φαίνεται η γραφική παράσταση επιτάχυνσης-χρόνου:

Να υπολογιστούν:

- Το πλάτος της ταλάντωσης.
- Η συχνότητα και η γωνιακή συχνότητα.
- Να βρεθεί η εξίσωση ταχύτητας-χρόνου και να σχεδιαστεί το αντίστοιχο ποσοτικό διάγραμμα.
- Να κάνετε το διάγραμμα επιτάχυνσης-απομάκρυνσης (ποσοτικό).

[0,1m, 5Hz, 10π r/s]

6. Σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. με εξίσωση απομάκρυνσης της μορφής $x = A \cdot \eta\mu\omega t$. Η συχνότητα διέλευσης του σώματος από τη Θέση Ισορροπίας είναι 2 Hz ενώ η ακραία θέση ταλάντωσης απέχει από τη Θέση Ισορροπίας απόσταση $d = 0,4 \text{ m}$. Η σταθερά επαναφοράς της ταλάντωσης είναι $D = 100 \text{ N/m}$. Να υπολογιστούν:

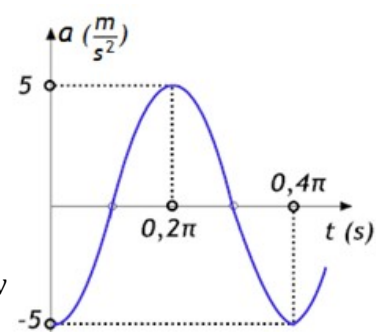
- η περίοδος της ταλάντωσης.
- η μάζα του ταλαντούμενου σώματος.
- οι χρονικές στιγμές κατά τη διάρκεια της πρώτης περιόδου στις οποίες η απομάκρυνση είναι $x = +0,2 \text{ m}$.
- η ταχύτητα τις ίδιες χρονικές στιγμές.

Δίνεται $\pi^2 \simeq 10$, $\eta\mu\frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}$, $\sigma\upsilon\nu\frac{5\pi}{6} = -\frac{\sqrt{3}}{2}$, $\sigma\upsilon\nu\frac{\pi}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2}$

[1s, 2,5kg, 1/12 s, 5/12 s, 0,4√3 πm/s, -0,4√3 πm/s]

7. Στο παρακάτω διάγραμμα παριστάνεται η επιτάχυνση ενός σώματος μάζας $m = 2 \text{ kg}$, που εκτελεί απλή αρμονική ταλάντωση σε συνάρτηση με το χρόνο.

- Να υπολογίσετε τη γωνιακή συχνότητα ω και το πλάτος ταλάντωσης A .
- Να γράψετε την εξίσωση που δίνει τη φάση της ταλάντωσης ϕ σε συνάρτηση με το χρόνο t .
- Να παραστήσετε γραφικά την επιτάχυνση a σε συνάρτηση με την απομάκρυνση x , σε κατάλληλα βαθμολογημένους άξονες.
- Να υπολογίσετε την αλγεβρική τιμή της ορμής του σώματος τη

χρονική στιγμή $t_1 = \frac{\pi}{30} \text{ s}$. Δίνεται ότι: $\eta\mu\frac{2\pi}{3} = \frac{\sqrt{3}}{2}$ και $\sigma\upsilon\nu\frac{2\pi}{3} = -\frac{1}{2}$.

[5 r/s, 0,2 m, $\varphi=5t+\pi/2$, -1kg.m/s]

8. Σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. με εξίσωση απομάκρυνσης $x = 20\eta\mu 10\pi t$ (x σε cm και t σε s). Να υπολογιστούν:

α) ο ρυθμός μεταβολής της φάσης,

β) η ταχύτητα τη χρονική στιγμή $t = \frac{1}{60} \text{ s}$.

γ) Να γίνει το διάγραμμα φάσης-χρόνου για τις τρεις πρώτες ταλαντώσεις.

Δίνεται $\sigma\upsilon\nu\frac{\pi}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2}$.

[10π r/s, $\pi\sqrt{3} \text{ m/s}$]

9. Σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. με εξίσωση απομάκρυνσης της μορφής $x = A \cdot \eta\mu\omega t$. Το σώμα μετά από χρόνο 5 s έχει πραγματοποιήσει 50 πλήρεις ταλαντώσεις. Στο παρακάτω σχήμα φαίνεται το διάγραμμα δύναμης επαναφοράς-απομάκρυνσης.

Να υπολογιστούν

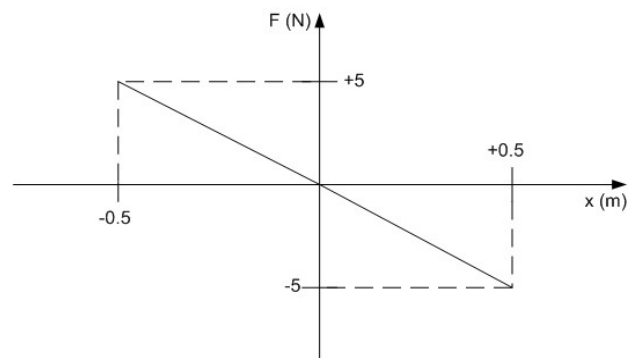
α) η μάζα του ταλαντούμενου σώματος.

β) το πλάτος της ταχύτητας.

γ) η διαφοράς φάσης μεταξύ των χρονικών στιγμών $t_1 = 0,15 \text{ s}$ και $t_2 = 0,5 \text{ s}$.

δ) το μέτρο της απομάκρυνσης όταν η επιτάχυνση είναι $\frac{a_{\max}}{4}$.

Δίνεται $\pi^2 \simeq 10$.

[$2,5 \cdot 10^{-3} \text{ kg}$, $10\pi \text{ m/s}$, $7\pi \text{ rad}$, $0,125 \text{ m}$]